

De onverwachte wending in het leven van Grace Anderson

Anstey Harris

De onverwachte
wending in het leven
van Grace Anderson

Vertaald door Nan Lenders
en Anneke Bok

Nieuw Amsterdam

Voor Colin en Alba, omdat ze mijn allerbeste vrienden zijn.
En voor Jane Aspden, op wie je in moeilijke tijden kunt bouwen.

Oorspronkelijke titel *The Truths and Triumphs of Grace Atherton*.

Uitgeverij Simon & Schuster, Londen

© 2019 Anstey Spraggan

© 2019 Nederlandse vertaling Nan Lenders en Anneke Bok /

Uitgeverij Nieuw Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

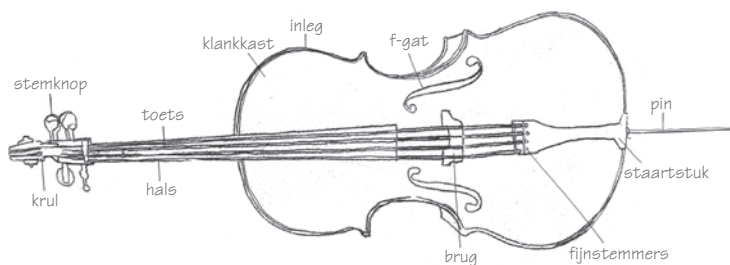
Omslagontwerp bij Barbara

NUR 302

ISBN 978 90 468 2465 8

www.nieuwamsterdam.nl

Saskia Schouten, vioolbouwer te Den Bosch, en Andrea Zijlstra, tolk en violiste, zijn met hun deskundige adviezen van onschatbare waarde geweest voor deze vertaling. – Nan Lenders en Anneke Bok

Wat wij tegenwoordig een cello noemen, heette oorspronkelijk een violoncello. Hij maakt deel uit van de vioolfamilie, terwijl een contrabas thuishoort in de familie van de viola da gamba.

Een cello bestaat uit drie verschillende materialen.

De klankkast wordt gemaakt van esdoorn met een vurenhouten bovenblad. De toets, de stemknoppen en het staartstuk zijn van ebbenhout. Die delen moeten lang mee kunnen, en ebbenhout is een van de hardste houtsoorten ter wereld. Esdoorn en vurenhout zijn niet zo sterk als ebbenhout, maar zijn minder zwaar en reageren op een heel specifieke manier op trillingen.

Het instrument is in feite een doosvormige klankkast. Geen enkele vioolbouwer – en trouwens ook geen enkele natuurkundige – heeft ooit iets kunnen verbeteren aan het originele ontwerp en de akoestische eigenschappen die Stradivarius, Guarneri en Amati in het zeventiende-eeuwse Cremona al kenden.

De voorkant van de cello noemen we het bovenblad. Dat wordt gemaakt van vurenhout. De f-gaten worden aan weerszijden van de brug uit het bovenblad gesneden en zijn voornamelijk bedoeld

om de geluidsgolven uit de klankkast van het instrument te laten ontsnappen.

Achter de f-gaten bevinden zich de zangbalk en de stapel, twee onmisbare, vitale onderdelen. De stapel is een dunne deugel, die de voor- en achterkant van de klankkast met elkaar verbindt en die de trillingen in de twee vlakken tempert en reguleert. De stapel moet tot op de millimeter nauwkeurig worden geplaatst om de juiste klank te krijgen. De stapel zit een klein stukje linksonder van de brug.

De zangbalk is een ingelijmd stukje vurenhout, aan de onderkant van het bovenblad, dat tegenover de stapel staat. De zangbalk ondersteunt de kamvoet en geeft de trillingen door over de lengte van de klankkast.

Deze trillingen worden omgezet in geluid, wat resulteert in de kenmerkende stem van de cello.

I

De avond dat de vrouw op de metrorails viel, was ik net een paar dagen met David in zijn appartement in Parijs.

Het was eind juli, zo'n broeierige, licht ontvlambare avond, wanneer de hartenklop van de stad, voorafgaand aan de haastige augustusuittocht, versnelt naarmate het vertrek nadert. Winkeliers werken hun klanten in hetzelfde tempo de deur uit als waarmee zij binnenkort naar de snelweg zullen jakkeren. Kinderen zijn rusteloos en opgewonden en jongeren roepen elkaar uitgelaten toe. Over minder dan een week gaan ze allemaal op vakantie en ze hebben de koffers al klaarstaan. Ik ben nooit lang genoeg in Parijs geweest om er ook zo'n gevoel bij te krijgen.

Die avond waren David en ik naar een concert geweest in het Conservatoire. Het was een verrassing van hem voor mij, een romantisch gebaar.

'Deze kaartjes zijn voor jou,' zei hij en hij schoof de envelop over de ontbijttafel naar me toe. 'Voor Grace' had hij er in zijn keurige schuinschrift op geschreven met de zwarte vulpen die hij altijd gebruikt. 'Je hebt zo hard gewerkt. En ik' – hij stond op en kwam naar mijn kant van de tafel, sloeg zijn armen om me heen en kuste mijn gezicht – 'ben een beroerd vriendje geweest.'

'Maar niet heus.'

David is nooit een beroerd vriendje. Hij denkt aan alles en laat niets aan het toeval over; dat maakt deel uit van zijn charme.

Ik maakte de envelop open en stond versteld van het programma, van hoe toepasselijk het was. David is in staat om dingen in mijn leven te introduceren waarvan ik niet eens weet dat ze ontbreken.

‘Waar heb ik dit aan verdiend?’

‘Ik bedenk wel iets,’ zei David. ‘Misschien aan het feit dat je helemaal hiernaartoe komt terwijl je al wekenlang non-stop aan het werken bent? Misschien aan het feit dat je me hebt vergeven dat mijn laatste twee tripjes naar jou niet doorgingen, dat je zo geduldig bent? Misschien gewoon omdat je zo mooi bent.’ Hij schoof mijn bordje opzij, waardoor er een spoor abrikozenjam op de tafel achterbleef. Hij trok me overeind. ‘Wil je die concertkaartjes verdienen, allebei?’

Lachend gingen we terug naar bed.

In de geornamenteerde concertzaal van het Parijse Conservatorium zat ik met open mond en vrijwel ademloos te luisteren naar het eindejaarsrecital van de beste studenten. Een cellist van nog geen twintig deed Corelli's ‘La Follia’ zo veel eer aan dat ik er tranen van in mijn ogen kreeg. Toen ik zo oud was als hij oefende ik zes uur per dag en kon ik nog steeds niet zo spelen; het ontbrak me aan ware bezieling.

David had een perfect gestreken witte zakdoek in zijn borstzakje en reikte me die aan met een gebaar naar de dikke, stille tranen die op het punt stonden over mijn wangen naar beneden te rollen. Hij glimlachte erbij.

We hebben maar drie dagen samen: twee nachten en drie kostbare dagen in Parijs voordat ik de terugreis van twee uur naar Engeland maak en hij afreist naar Straatsburg, waar hij woont. We proberen deze korte uitstapjes niet al te vol met activiteiten te proppen. We brengen onze tijd door met koken of we lopen over de markt, waar we onze vingers langs de rand van de marktkraampjes laten gaan terwijl we ons afvragen welke groente we zullen kopen, welke sladressing we zullen kiezen: alledaagse, geruuststellende huiselijkheid.

We staan laat op en gaan vroeg naar bed, schermen ons af. We

blijven veelal in het appartement, drinken koffie op het gietijzeren balkonnetje, of we gaan languit op de brede sofa's naar muziek liggen luisteren. We gaan niet uit eten in restaurants en we nodigen hier geen vrienden uit; het zou onze spaarzame tijd samen maar doen verwateren, tijd die kostbaar is door zijn schaarste.

Daarom is het voor ons ongewoon om in het metrostation te staan, om naar huis te reizen met al die mensen die staan te popelen om de stad te verlaten. Het is druk in de stationshal van Porte de Pantin, dat wisten we van tevoren. We hadden kunnen wachten in een café in de buurt, hadden buiten naar de zwaluwen kunnen gaan zitten kijken die in de lucht duikvluchten maken naar de avondmuggen, maar we willen naar huis. Ik vertrek morgenmiddag, en onze tijd is zo kort, zo beperkt, dat zelfs die zalige momenten tijdens het concert een klein verraad leken.

David pakt mijn hand vast en we wringen ons tussen de andere passagiers. We lopen door de wit betegelde gangen en dalen af naar de onderaardse gewelven van het volgepakte station.

Als de geest van een trein hangt op het perron de walm van warme motorolie. Op het ouderwetse vertrektijdenbord rollen ratelend de aankondigingen voorbij; de volgende trein zal over enkele seconden aankomen. We banen ons een weg door de menigte, de meisjes met de onwaarschijnlijk slanke benen in een felgekleurde broek, de jongens in een colbertje met de mouwen opgerold, één keer in een perfecte vouw, zodat hun knokige polsen zichtbaar zijn, oude vrouwen die haast stikken in hun gabardine regenjas.

Recht voor ons staat een vrouw met haar voeten bijna bij de rand van het perron. Ze draagt een soort zwarte salwar kameez en over haar haar en schouders een glinsterende hoofddoek waar gouddraad doorheen is geweven.

Het gebeurt allemaal te snel. De toedracht dringt nauwelijks tot me door, laat staan de gevolgen. Het ene moment staat ze daar, haar voeten voor de mijne, haar schouders even breed, haar hoofd op dezelfde hoogte, en dan is ze weg. Ze zakt in elkaar als een

lappenpop. Ik zie haar door de knieën gaan, ben bang dat haar hoofd tegen de grond zal slaan en dat ik niet snel genoeg zal zijn om haar op te vangen.

Maar er is geen grond waar ze op kan vallen. Ze staat op het uiterste randje van het perron.

Er schreeuwt iemand, en ik hoor het gedender van de trein.

Ik kijk naar mijn eigen voeten, naar de rails daar beneden, waar de muizen een veilig heenkomen zoeken, naar dat hoopje mens dat daar buiten bewustzijn in de zwarte schacht van de spoorbaan ligt.

Naast haar staat David.

Nog meer gegil. Niet van mij, maar van overal om me heen waar mensen staan te schreeuwen. Ze roepen woorden die ik niet begrijp. Ik ben als versteend.

‘À l’aide bon Dieu! Au secours!’ roept David omhoog naar het perron. Hij staat half overeind, één been gebogen met zijn voet onder de rail om zich schrap te zetten. Het andere been is gestrekt, diep in het spoorbed. Hij houdt de vrouw beschermend in zijn armen, als een baby; haar hoofd hangt schuin omlaag en haar sjaal sliert over de rails.

Het gerommel van de draak in de tunnel wordt luider. Iedereen schrikt van een hard gedender. Achteraf bezien denk ik dat de machteloze machinist hen kon zien in zijn koplampen.

Er zitten drie of vier mannen op hun knieën op de rand van het perron. Ze hijsen de vrouw omhoog uit Davids armen en geven haar naar achteren door. Opnieuw is ze pal voor me.

Ze trekken David omhoog aan zijn armen en schouders, sjorren hem op het allerlaatste nippertje weg voor de trein, die krijsend voor ons tot stilstand komt op de plek waar Davids schaduw nog warm is, waar zijn zweetdruppels zijn achtergebleven op de rails.

De vrouw is nog steeds buiten bewustzijn, en iedereen bemoeit zich met haar. Ze ligt op haar rug, en door de plooiën in haar kleren zie ik dat David niet één, maar twee levens heeft gered.

‘Draai haar op haar zij, in de stabiele zijligging.’ Ik kom weer

bij mijn positieven. 'Ze kan niet zo op haar rug liggen, ze is zwanger.' Maar ik spreek Engels en er reageert niemand. Ik koop nog steeds elk nieuw boek over zwangerschap dat maar uitkomt. Ik ben een soort beste stuurman aan de wal.

Ik wring me langs een grote man die over haar heen gebogen staat en begin haar op haar zij te draaien. David roept iets in snel Frans, en ik neem aan dat hij tegen die andere handen zegt dat ze haar moeten loslaten, dat ik het wel alleen kan.

Ik kan het alleen; de vrouw is tenger en weegt nog minder dan ik. Er gaat van alles door mijn hoofd, maar ik neem aan dat ze is flauwgevallen door de hitte en de zware last van de baby. Haar pols is stabiel, haar ademhaling onbelemmerd. Ik houd mijn oor bij haar mond om me daarvan te vergewissen en zie de zwarte haartjes op haar bovenlip, de rouge op haar wangen.

Een man in uniform werkt zich haastig door de menigte die zich om ons heen heeft gevormd. Hij blijft naast ons staan, en ik neem aan dat hij de machinist van de trein is.

David roept naar de mensenmassa: '*Est qu'il y a un médecin ici? Elle a besoin d'un medecin.*'

Een vrouw baant zich een weg door de mensen en knielt naast me.

'*Je suis sage-femme,*' zegt ze, en ze legt haar hand op het gezicht van de vrouw.

'*Je suis Anglaise,*' zeg ik voordat ze verder kan praten. Later vertelt David me dat ze zei dat ze vroedvrouw was, maar wat mij betreft had ze net zo goed bloemiste kunnen zijn. Ik wilde alleen maar dat iemand anders de leiding nam.

David pakt me bij de hand. 'Kom.' Hij helpt me overeind en trekt me mee. Hij loodst me door de menigte in de richting van de uitgang.

'Moeten we niet wachten om te zien of alles in orde is met haar?'

'We moeten ergens naartoe waar we bereik hebben om een ambulance te bellen.' Hij rent naar de roltrap en ik hol buiten

adem achter hem aan. 'Ik ga vast naar boven, ik zie je daar.' Ondanks zijn haast draait hij zich om en lacht naar me, verzekert zich ervan dat ik kalm ben op weg naar het licht.

Ik kijk hem na als hij de roltrap op rent; een lange man, altijd een centimeter of vijf groter dan de meeste andere mensen in een menigte, breedgeschouderd en fit. Zijn colbert is zo goed van snit dat het nauwelijks meebeweegt met zijn pompende ellebogen, en hij is nu al bijna helemaal boven aan de lange roltrap. Boven verdwijnt hij, en ik begin me te haasten.

'Alles in orde, Grace,' zegt hij als ik aankom in de stationshal waar we vandaan waren gekomen. 'De machinist had het al doorgebeld. De ambulance komt eraan.' Hij trekt me naar zich toe, buigt zich over mijn kruin en begraaft zijn gezicht in mijn haar. Ik voel de spanning door zijn lijf gieren, kan de adrenaline bijna ruiken. 'Kom, gaan we naar huis.'

Deze bescheidenheid is tekenend voor hem. Het laatste waar hij ooit om zou vragen is lof. Hij weet wie hij is en wat zijn tekortkomingen zijn. Hij bagatelliseert zijn sterke punten.

Hij zit, zoals ze dat zeggen in een van de weinige Franse uitdrukkingen die ik ken, helemaal *bien dans sa peau*: goed in zijn vel.

We lopen de straat weer in en houden een taxi aan. De straten om ons heen zijn nog net zoals we ze hebben achtergelaten. De lucht is bedompt en exotisch, het plaveisel droog, met hier en daar vieze plekken, de terrasjes voor de cafés vol met pratende mensen en de geluiden van Parijs.

David is bijna omgekomen, terwijl ik er maar hulpeloos bij stond en toekeek hoe hij bijna door een trein werd verpletterd. Dat dringt pas later tot ons door.

We gaan het appartement binnen en draaien de deur achter ons op slot.

In de taxi had ik geprobeerd te praten over wat er was gebeurd, maar David had het hoofd geschud en zijn vinger op zijn lippen

gelegd, een gebaar van zwijgen, van geheimen. Deze stad, zijn stad, is maar klein. Het was niet bij me opgekomen dat de chauffeur misschien Engels sprak.

Thuis schopt hij zijn schoenen uit en kijkt omlaag naar de knieën van zijn linnen broek, zwart van het roet. Hij loopt naar de wasbak en wast zijn handen zorgvuldig, draait ze om en om onder het stromende water, zeept ze drie keer opnieuw in.

‘Ga toch zitten, schat,’ zeg ik en ik ga achter hem staan en leg mijn handen op zijn heupen.

‘God, sorry. Gaat het een beetje?’ Hij draait zich om en kijkt me recht in de ogen. ‘Je bent je vast wezenloos geschrokken.’

Ik houd hem stevig vast en hij reageert door zijn armen om me heen te laten glijden, zodat mijn gezicht tegen zijn borst gedrukt wordt. ‘Ik?’ vraag ik. ‘Je bent niet goed wijs. Jij bent op een haar na doodgereden en je maakt je druk om mij?’

‘Er ging alleen door me heen hoe ik me zou voelen als jij het was geweest, daar op het spoor. En toch dacht ik eigenlijk helemaal niet na. Het was puur instinct. Ergens is er iemand die voor haar voelt wat ik voor jou voel. Ik was het die persoon verschuldigd.’

Ik krijg tranen in mijn ogen als ik eraan denk dat ik hem zomaar had kunnen verliezen; een paar adembenemende seconden lang was ik ervan overtuigd dat de avond zo zou aflopen. Ik moet er niet aan denken hoe het verder zou zijn gegaan, hoe de rouw om David ook maar een aanvang had kunnen nemen.

Ik huiver en druk hem nog steviger tegen me aan. David kust mijn kruin en laat me los. ‘Volgens mij kunnen we wel een glaasje cognac gebruiken.’ Zijn glimlach is terug, hij heeft weer kleur op zijn gezicht en zijn huid ziet er glad en zacht uit.

‘Hier, drink maar, lieverd,’ zegt hij en hij geeft me een grote bel cognac. Het dringt tot me door dat ik nog steeds een beetje bibberig ben.

Ik blaas in het glas en voel de cognacdamp over mijn gezicht strijken, mijn wangen warm worden. Ik neem een slokje.

David houdt het glas in één grote hand. Met de andere ontgrendelt hij de balkondeuren. Hij slaat ze wijd open, en het geluid van de rivier, van de stad, komt binnendrijven. Het is verrassend rustgevend.

Er is één slaapkamer in het appartement, verderop in de witgekalkte gang, en een schandalig luxe badkamer. David heeft het er weleens over om cliënten het appartement te laten gebruiken als dat nodig is, al is dat voor zover ik weet nog nooit voorgekomen. Maar als het er ooit van komt, zal de gebruiker onder de indruk zijn van de elegante sfeer, die onpersoonlijke maar klassieke Parijse uitstraling, van het moment dat je uit de art-decolift stapt, een en al siersmeedwerk en gekleurd glas, tot aan de hoge balkondeuren met die sluierachtige gordijnen.

Vanuit de ramen hier op de vijfde verdieping kijk je aan de ene kant uit over het Cimetière de Passy en aan de andere kant over de Seine. Als je je nek zo ver zou kunnen uitstrekken dat je om de hoek van het aangrenzende pand kon kijken, zou je de Eiffeltoren kunnen zien, maar omdat dat niet gaat, zul je erop moeten vertrouwen dat hij er staat.

‘Het concert was echt te gek,’ zegt David, en het dringt tot me door dat ik er door die paniektoestand helemaal niet meer aan heb gedacht.

‘Wist je dat ze “La Follia” zouden spelen toen je de kaartjes kocht?’ Ik ben nieuwsgierig; Corelli’s versie van het eenvoudige volkswijsje zal voor altijd in mijn muzikale top tien staan, maar ik herinner me niet dat ik dat ooit aan David heb verteld.

‘Natuurlijk wist ik dat.’ Hij staat op het balkon, met zijn rug tegen de balustrade geleund, en kijkt door de hoge deur naar mij. ‘Die zit vrijwel altijd in je cd-speler, en toen ik de laatste keer bij je was, stond de bladmuziek op je muziekstandaard.’

‘Ik ben je zo dankbaar. Ik vind het echt zulke prachtige muziek.’

‘Maar dat was niet de reden waarom ik de kaartjes heb gekocht.’ Hij frons zijn voorhoofd, zodat het bijna helemaal schuilgaat

achter de zwarte pony die bijna tot op zijn wenkbrauwen valt. “La Follia”, de onbezonnenheid, dat is het lied dat onmiddellijk door mijn hoofd speelt als ik jou een kamer zie binnenkomen.’

Hij kijkt omlaag als hij dat zegt. Hij probeert geen indruk op me te maken, want hij voelt zich bijna opgelaten door de intimiteit, de romantiek. ‘Oké, vermaak je even, lieverd. Ik moet deze vieze broek uittrekken. Ik wil ook even douchen. Red jij je wel? Ik ben met een kwartiertje klaar.’

‘Ik heb nog van alles te doen,’ zeg ik. ‘Ik heb de hele dag mijn zakelijke mail nog niet bekeken.’ Ik wil niet dat hij zich zorgen maakt over mij, daarom praat ik over deze alledaagse dingen met een kalmte die ik niet voel.

Ik klap de laptop open bij het achtergrondgeluid van David die doucht, water dat op de tegelvloer klatert. Door die geluiden van hem, zo dichtbij, voel ik me tevreden, geliefd.

Als ik in Frankrijk ben, verschijnt op mijn startscherm het nieuwsoverzicht van *Metro*; dat is niet te hoog gegrepen voor mijn gebrekkige Frans. Door de berichten in mijn hoofd te vertalen probeer ik mijn talenkennis wat bij te spijkeren. Maar wat er vanavond op de voorpagina staat, is me onmiddellijk duidelijk.

Op beelden van de bewakingscamera’s van de metro is de korrelige vorm te zien van een man op het metrospoor. Het zou iedereen kunnen zijn. Ik scrol door het verhaal, *L’homme mystère* en *héros du soir* zijn nogal duidelijk, zelfs voor mij. Ik weet eruit op te maken dat met de jonge vrouw alles goed is, dat ze was flauwgevallen door de warmte en dat ze David eeuwig dankbaar is dat hij haar gered heeft.

Heel Parijs wordt opgeroepen de man te identificeren om hem voor zijn heldendaad te kunnen bedanken. Het nieuws is de laatste tijd duister en ellendig geweest, en wat David gedaan heeft, lijkt voor Parijs een soort tegengif. Onder langs het scherm licht een banner op: *Qui était-il?*

Geen van de beelden is duidelijk genoeg om met stelligheid te

kunnen zeggen dat het David is. Het was erg druk, maar je kunt in elk geval zien dat de man buitengewoon lang is, met dik donker haar en een elegant, lichtgekleurd pak. Zijn kleinere, onbeduidende vriendin zou niemand opvallen en ze zou ook niet herkend worden aan haar alledaagse korte kapsel met de in laagjes geknipte pony of aan haar keurige groene rok.

Onder aan de pagina valt mijn oog op een grijzige still met een zwart vierkant erop en in het zwarte vierkant een witte pijl. Mijn vingers spannen zich op het toetsenbord. Het is een clip van de bewakingsvideo van het station.

Als ik op 'afspelen' druk, zie je David de roltrap op spurten, onmiskenbaar David voor iedereen die hem kent. Achter hem probeert, onelegant en lang niet zo snel, een kleine vrouw in een felgekleurde rok hem bij te houden.

Iedereen kan zien dat hij het was, dat wij het waren. Door de manier waarop hij even achteromkijkt, wordt duidelijk dat de vrouw iets voor hem betekent. Iedereen kan zien dat we een stel zijn.

Zelfs zijn vrouw.

Zelfs zijn kinderen.

Mijn terugreis is niet anders dan anders. Ik ben altijd triest wanneer ik David moet achterlaten en terugga naar Engeland, maar het eind van dit bezoek was onverwacht geweest en naar. Door alle emotie over wat er gebeurd was, voelde ik me bezorgd en had het me meer moeite gekost dan gewoonlijk om hem los te laten, en David was gespannen en prikkelbaar geweest.

Ik had niet anders gekund dan hem te vertellen over de beelden van de bewakingscamera's en had meteen gezien hoe hard dat bij hem binnenkwam. Hoewel hij altijd heel beheerst was, werd hij overspoeld door de adrenaline die nog steeds in zijn lijf zat. Hij had zich teruggetrokken in de slaapkamer en de deur achter zich dichtgeknald tegen de aandacht van de media, tegen de wereld, en tegen mij, hoewel ik er een onschuldig slachtoffer van was.

Zijn rappe Frans weergalmde tegen de hoge plafonds van het appartement. Terwijl hij op luide toon aan het bellen was, hoorde ik hem achter de deur heen en weer lopen.

Toen hij weer tevoorschijn kwam, was hij uit zijn doen, afwezig. Hij liep naar de keuken en zocht in een van de laden naar een oud pakje sigaretten dat daar al van vorig jaar lag, sinds de viering van 14 juli, de Franse nationale feestdag. Hij ging buiten op het balkon staan roken en deed de hoge openslaande deuren achter zich dicht, zodat de stank niet in de gordijnen zou trekken.

Toen hij weer binnenkwam, wilde hij alleen maar dat ik hem in mijn armen nam, en we bleven zo een hele poos zwijgend staan. Uiteindelijk ging zijn telefoon weer en werd de betovering verbroken.

David heeft besloten een paar dagen naar Spanje te gaan met

zijn gezin. Dat was het laatste wat hij me vertelde voordat ik wegging. Die verrassing was door zijn kinderen ongetwijfeld met vreugdekreten en gejuich verwelkomd, maar niet door zijn veel minder spontane vrouw, vermoed ik.

David en zijn vrouw wonen weliswaar nog in hetzelfde huis, maar ze praten tegenwoordig nog maar weinig met elkaar. Wanneer hij haar moet bellen, is hij tactvol genoeg om dat ergens te doen waar ik hem niet kan horen. Als hij naar huis moet bellen, loopt hij naar een andere kamer, gaat op het balkon of beneden op de stoep staan. Hij doet zijn best om me niet te kwetsen, om het niet in te wrijven.

Ik heb me in de loop van de jaren afgewend om te denken aan zijn leven thuis. Het zou mijn pijn alleen nog veel schrijnender maken als ik me zou voorstellen dat hij en zijn vrouw een slaapkamer deelden en dat ze vroeger, net als wij nu, in het donker lagen te praten.

Het is een soort tweede natuur voor me geworden om zulke gedachten op afstand te houden. Ik heb acht jaar kunnen oefenen. Ik weet dat het verkeerd is wat ik doe: ik ben geen geboren maîtresse en ik ben niet goed in het afpikken van de man van een ander, maar hoe David en ik elkaar hebben leren kennen, hoe het tussen ons is begonnen, lijkt in niets op de meeste andere liefdesgeschiedenissen. Er zijn goede redenen voor onze relatie en die zijn er altijd geweest.

Bij thuiskomst ligt de post opgehoopt achter de voordeur. Die kleine explosie van communicatie heeft iets naargeestigs, iets onpersoonlijks. Ik word er elke keer weer aan herinnerd dat de wereld gewoon doordraait wanneer ik bij David ben, ook al hebben wij het gevoel dat we in andere sferen verkeren.

Ik loop door mijn lege huis en inventariseer de stilte. Alles is nog even keurig netjes als ik het heb achtergelaten: de vloerbedekking is gezogen, de pool ervan nog strak in het gareel en door

niemand platgelopen, de vaat is opgeborgen in de keukenkastjes en de beddensprei ligt glad en recht.

In de badkamer, die grenst aan mijn slaapkamer, zit een spin in het bad. Hij is rond, dik en koppig. Hij zit er waarschijnlijk al dagen en is er heilig van overtuigd dat de badkuip echt uitsluitend zijn domein is.

Met mijn wijsvinger geef ik hem een duwtje om hem ertoe te bewegen op mijn handpalm te stappen zodat ik hem in veiligheid kan brengen. Hij maakt zich nijdig groot, maar vergeefs.

‘Ik probeer je alleen maar te helpen,’ fluister ik tegen hem.

Ik kijk om me heen of ik iets zie wat zacht genoeg is om de spin mee op te tillen. Ik ben bang dat ik zijn kwetsbare pootjes al heb beschadigd toen ik probeerde hem op mijn hand te laten stappen. Het nagelborsteltje heeft zachte haartjes, en met tegenzin aanvaardt de spin de hulp die ik hem bied. Ik leg het nagelborsteltje met zijn kwetsbare lading op de grond achter de wasbak. Wanneer ik later mijn vuile was naar de badkamer breng, kijk ik nog even, maar de spin is verdwenen. Ik ben blij dat hij heelhuids is weggekomen. Ik ben me er niet voor het eerst van bewust dat dit huis best een huisdier zou kunnen gebruiken.

‘Niemand anders hier dan jij en ik,’ zeg ik tegen de spin die zich heeft verstopt.

Het is tien uur in de ochtend en het is een warme, windstille dag. Ik heb zo veel om dankbaar voor te zijn. David is bij het krieken van de dag naar Spanje vertrokken en ik had geen zin om zonder hem in het appartement te blijven. Ik pakte de trein, en al om acht uur raasde die over Engelse bodem. Er ligt een hele dag voor me, die ik kan invullen met wat ik maar wil, heldere, zonnige uren vol rust. Niemand verwacht me, niemand weet dat ik thuis ben.

Ik ga naar beneden en zet de ramen van de woonkamer open. De geur van het zonlicht verzacht de stilte, en ik voel me meteen beter en positief gestemd.

Het is nog steeds een heerlijk idee dat ik de tijd en de privacy heb om te kunnen spelen. Mijn cello staat zwijgend in een hoek van de woonkamer en oefent een hypnotiserende aantrekkingskracht op me uit. Voordat ik David leerde kennen, speelde ik elke minuut die ik had of die ik vrij kon maken op de cello. Met hem vond ik de afleiding voor het eerst niet vervelend; er was ruimte voor hen allebei in mijn leven, zij het niet gelijktijdig. Op een dag zal ik ze samenbrengen, beloof ik mezelf.

Ik pak mijn cello uit zijn standaard. Ik ga zitten en draai aan de fijnstemmers van het staartstuk totdat de snaren zijn gestemd. Ik pluk met mijn vingertopje de A-snaar en voel de trilling tegen mijn wang. Ik beluister de noot en schat in hoe dicht hij perfectie benadert.

Buiten in de zoele lucht klinkt vogelzang en zo nu en dan rijdt er een auto door de straat. Ik ben alleen en klaar om te gaan spelen.

In mijn hoofd laat ik alle muziekkeuzes de revue passeren en de melodieën verdringen zich om uitverkoren te worden. De keus valt echter altijd weer op 'La Follia'.

Ik pak de strijkstok uit zijn koffertje.

Ik rol het zilveren knopje aan het uiteinde van de stok tussen mijn vingers tot de haren de juiste spanning hebben.

Met gesloten ogen haal ik me de noten van de eerste maten van 'La Follia' voor de geest.

Wanneer ik mijn vingers op de snaren plaats, vloeien de voorgaande vierentwintig uur door de hals van de cello uit me weg en verdwijnen via de eindpin in de vloer. De spanning stroomt vanuit mijn arm naar het hout van de stok, en weg ben ik.

Mijn knieën steken knokig en wit uit en omvatten de onderste zijwanden tot aan de punten van de cello, en de krul rust tegen mijn oor, waar hij hoort. De cello neemt zijn rechtmatige plaats in, en ik verander in niet meer dan een mechanisch onderdeel ervan.

Dit is wat ik altijd heb gedaan, hoe ik mezelf altijd heb teruggevonden als ik me verloren voelde. Toen ik begon op het conser-